

Предметна програма од прв циклус студии						
1.	Наслов на наставниот предмет	Теориска механика				
2.	Код					
3.	Студиска програма	Геодезија				
4.	Организатор на студиската Програма	Градежен факултет – Скопје				
5.	Степен	прв циклус на студии				
6.	Академска година/семестар	1 год.	2 сем.	7.	Број на ЕКТС	6
8.	Наставник	Доц. д-р Тодорка Самарџиоска				
9.	Предуслов за запишување на Предметот	Математика (потпис)				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Механиката е основа на сите други предмети од инженерството. Главната цел на овој курс од теориска механика е стекнување на знаења за теориската механиката и нејзините подобласти. Овој курс треба кај студентот да развие способност за анализа на практичен проблем на едноставен и логичен начин, и при неговото решавање да ги примени неколкуте лесно препознатливи основни принципи.					
11.	Содржина на програмата: Вовед: Што е механика? Фундаментални концепти, принципи и закони. Мерни единици, Методи за решавање. Статика на точка: Сила дејствува на точка. Резултанта на две сили. Сложување, разложување и рамнотежа на конкурентни сили. Статика на крути тела во рамнина: Крути тела. Надворешни и внатрешни сили. Момент на сила околу оска. Варијациона теорема. Момент на спрег, еквивалентни спрегови и трансформација на спрегови. Сложување, редукција, разложување и рамнотежа на компланарни сили. Рамнотежа на крути тела, дијаграм на слободно тело. Тежишта и центар на сили: Центар на паралелни сили. Тежишта на површини и линии. Сложени површини и линии. Определување на тежиште со интегрирање. Триење: Закони на суво триење, коефициент на триење, Триење при лизгање, Триење при тркалање и триење на јаже. Анализа на конструкции: Внатрешни сили. Трет Њутнов закон. Решетки: Дефиниција на решетки. Анализа на решетки со метода на јазли и метода на пресеци. Сили во греди: Внатрешни сили во елементи. Видови на товари и потпирања. Трансверзална сила и нападен момент кај греда. Однос помеѓу товарот, трансверзалната сила и нападниот момент. Внатрешни сили кај проста греда, конзола и греда со препусти. Кинематика на точка: Методи и основни поими во кинематиката. Определување на положбата на подвижна точка – траекторија, закон на патот. Дефинирање на движењето на точка во различни координатни системи. Брзина на точка: Поим за брзина, ходограф на брзина. Брзина на точка во Декартов координатен систем. Брзина на точка во природни координати. Забрзување на точка: Поим за забрзување-ходограф на забрзувањето. Забрзување на точка во Декартови координати. Забрзување на точка во природни координати-тангенцијално и нормално забрзување. Кинематички дијаграми. Динамика на точка: Предмет и задачи на динамиката. Основни закони на динамиката. Динамика на материјална точка: Диференцијални равенки на движење на материјална точка. Решавање на двете основни задачи во динамиката. Диференцијални равенки при праволиниско движење на материјална точка. Диференцијални равенки на криволиниско движење: Кос истрел во безвоздушен простор. Хоризонтален истрел. Општи закони на динамиката на материјална точка: Закон за промена на количеството на движење. Закон за промена на моментот на количеството на движење. Закон за промена на кинетичката енергија.					
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања со презентации, аудиториски вежби, презентација на практични примери, проучување на литература, самостојна работа на задачи со ограничен обем, презентација и јавна одбрана на домашните задачи.					

13.	Вкупен расположив фонд на часови	180 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+20+20+80		
15.	Форми на наставни активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби, семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активност	16.1.	Проектни задачи	20 часови
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови
		16.3.	Домашно учење	80 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови: 2 по 30 бода		60 бода
	17.2.	Семинарска работа – проект (презентација: писмена и усна)		30 бода
	17.3.	Редовност на настава		10 бода
18.	Критериуми за оцена (БОДОВИ - ОЦЕНА)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	30 бода		
20.	Јазик на кој се изведува Наставата	македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Механизми на интерна евалуација и студентски анкети		
22.	ЛИТЕРАТУРА			
	22.1.	Задолжителна литература		
		Бр.	Автор, наслов, издавач, година	
		1. Самарџиоска Т (2007): <i>Теориска механика</i> , печатени предавања, Градежен факултет, Скопје. 2. Попов Е. (1999): <i>Introduction to mechanics of solids</i> , Prentice -Hall Inc.		
	22.2.	Дополнителна литература		
		Бр.	Автор, наслов, издавач, година	
1. Crandall S., Lardner T. (1999): <i>An Introduction to the Mechanics of Solids</i> , ISBN-10: 0072380411. 2. Fenner R. (1989): <i>Mechanics of solids</i> , Blackwell Scientific Publications.				